

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
STRATEGIC LEADERSHIP AFFECTING LEARNING ORGANIZATION
MANAGEMENT AMONG SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE AUTHORITY
OF PRACHINBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA, OFFICE 2

อรุณี อัททกลับ¹, อ.ดร.สมบุญ บุรศิริรักษ์², เรือเอก อ.ดร.อภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์³

Arunee Attaglub¹, Dr.Somboon Burasirirak², Lieutenant Dr.Apitee Songbundit³

¹นิสิตการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

³ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 274 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามมาได้จำนวน 254 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.70 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยค่าความเชื่อมั่นการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .95 และค่าความเชื่อมั่นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบคัดเลือกเข้า

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .90 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์ในระดับสูง และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ร้อยละ 81.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และการกำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Abstract

The purposes of this research were as follows: 1) to study the levels of learning organization management among school administrators; 2) to compare the levels of strategic leadership among school administrators; 3) to identify relationships between strategic leadership and effective learning organization management among school administrators; 4) to examine the levels of strategic leadership affecting learning organization management under the authority of the Prachinburi Primary Educational Service Area, Office Two. The sample consisted of two hundred and seventy-four teachers employed in schools under the authority of the Prachinburi Primary Educational Service Area, Office Two, and using stratified random sampling. There were two hundred and fifty-four questionnaires collected, which accounted for 92.70% of the total. The instruments used for data collection included a five-point rating scale questionnaire. The IOC was valued from .60 to 1.00 and the reliability of the questionnaire was at .98, the learning organization management of school administrators was .95, and the strategic leadership of school administrators was .97. The data analysis was performed by mean, standard deviation, the Pearson product-moment correlation coefficient and multiple regression analysis - enter method.

The results of the research were as follows: 1) the level of learning organization management among school administrators was at a high level as a whole; 2) The level of strategic leadership among school administrators was at a high level as a whole; 3) There was a statistically significant positive relationship of .01 between strategic leadership and learning organization management among school administrators. The Pearson's correlation coefficient (r) = .90 showed that the two variables had a relationship at a high level; and 4) strategic leadership affected the learning organization management of school administrators, with a predictive power of 81.90 and a .05 level of statistical significance. Strategic leadership could be seen as an implementation of strategy that affects learning organization management among school administrators at the highest level, as follows; determining strategic directions, strategic cortege and evaluation and strategy formulation.

Keywords: Learning organization management, Strategic leadership

ภูมิหลัง

ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 ได้กำหนดให้มี "ยุทธศาสตร์ชาติ" เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไปพร้อมกับ การเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญของเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติให้มีความมั่นคง และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน [1] ปัจจุบันองค์การต่างๆ ต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมการเมือง และเทคโนโลยีอย่างมากมายส่งผลให้ทุกองค์การต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง องค์การการศึกษาซึ่งเป็นองค์การที่ช่วยพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ มีค่านิยมที่ดีในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมดังนั้นองค์การที่จะประสบความสำเร็จและอยู่รอดได้

ต้องเป็นองค์การที่สามารถกระตุ้นและส่งเสริมความสามารถของบุคลากรในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทั่วทุกระบบในองค์การ ซึ่งก็หมายถึงการพัฒนาไปสู่ “องค์การแห่งการเรียนรู้” นั่นเององค์การที่จะได้เปรียบในการแข่งขันแบบยั่งยืนได้ ในสภาพที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่องค์การจะต้องเรียนรู้ได้ดีกว่าและเร็วกว่า [2] องค์การแห่งการเรียนรู้ต้องมีโครงสร้างที่เหมาะสม ไม่มีสายการบังคับบัญชามากเกินไป มีวัฒนธรรมการเรียนรู้ในองค์การทุกคนมีส่วนร่วมสร้างและถ่ายทอดความรู้ มีเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ มุ่งเน้นคุณภาพ ย้ำเน้นความมีกลยุทธ์ มีบรรยากาศที่เกื้อหนุน มีการทำงานเป็นทีม และมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน หัวใจขององค์การแห่งการเรียนรู้ คือ องค์การมีผู้นำที่เป็นเลิศ มีรูปแบบการคิด มีวิสัยทัศน์กว้างไกล [3]

การบริหารจัดการของผู้นำสถานศึกษา หากสถานศึกษาใดมีผู้นำและกาจัดการที่ดี ก็ส่งผลให้สถานศึกษานั้นมีภาพลักษณ์ที่ดีและได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากผู้รับบริการ สถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการที่ดี ผู้นำสถานศึกษาถือเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่ตั้งไว้ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยผู้นำระดับองค์กรซึ่งเป็นระดับกลยุทธ์เป็นบุคคลที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ขององค์กรในทุกขั้นตอน [4] ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจึงต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่เปลี่ยนแปลงไปและผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic leadership) เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กรผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้นความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอน [5]

ผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงต้องสนใจจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายขององค์การเป็นอย่างมากการเป็นผู้นำที่มุ่งเน้นเป้าหมายต้องอาศัยการประเมินค่าที่เป้าหมายและคุณค่าขององค์การรวมทั้งกำหนดทิศทางขององค์การที่จะเดินไปและให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงานให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานด้วย [6] ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการกำหนดทิศทางการสร้างทางเลือกและการนำไปสู่การปฏิบัติผู้นำตามทฤษฎีนี้จะเชื่อว่าการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นไม่ใช่จะอาศัยโชคช่วยแต่จะต้องเป็นผลจากการที่ต้องคอยติดตามสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอกองค์การการคาดการณ์ถึงอนาคตขององค์การในระยะยาวและการพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อมุ่งไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์ในปัจจุบันสภาวะแวดล้อมขององค์กรมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหากผู้นำองค์กรไม่มีการปรับตัวก็ยากที่จะบริหารองค์การให้ประสบความสำเร็จได้ [7]

ดังนั้น ผู้นำองค์กรจะต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะของการเปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งปรับความคิดการกระทำและวิธีการในการทำงานโดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นสำคัญรวมถึงการทำให้บุคลากรในองค์การและบุคคลภายนอกมีเจตคติที่ดีกับองค์กรและผู้นำด้วย [8] ผู้บริหารจึงต้องเห็นความสำคัญของความรู้ ความสามารถของบุคลากรแต่ละคนมากขึ้น รวมทั้งการหาวิธีใช้ประโยชน์จากความรู้และความเชี่ยวชาญนั้น ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแบ่งปันความรู้ จนทำให้เกิดการไหลเวียนของความรู้ในองค์การได้ อย่างรวดเร็ว [9] องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่มุ่งเน้นการกระตุ้น เร่งเร้าและจูงใจให้บุคลากรทุกคนในองค์การมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาทำให้องค์การมีความรู้ของบุคลากรเป็นทุนและสามารถนำความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในองค์การมาใช้ได้อย่างเห็นผลร่วมกับการใช้อำนาจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อขยายศักยภาพทั้งของตนเอง ทีมงาน และองค์กรให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายขององค์การ [10]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานรัฐสังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีสถานศึกษาในสังกัด 113 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 2 อำเภอ คือ อำเภอภินทรบุรีและอำเภอนาดิ ทำหน้าที่ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนทุกคนให้ได้รับการปลูกฝังให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม มีความสำนึกในความเป็นไทยตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ยกกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังทำหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

โดยกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัด นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งต่างก็มุ่งให้สถานศึกษามีลักษณะเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้ปฏิบัติตามหลักยุทธศาสตร์โดยการนำเอาหลักยุทธศาสตร์ชาติ ด้านสังคมแห่งการเรียนรู้ มากำหนดเป็นพันธกิจและเป้าประสงค์ไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา 2560 ดังนี้ พันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 คือ 1) พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ 2) พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และ 3) พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งคุณภาพ จากพันธกิจดังกล่าว ก็ได้นำมาใช้จัดทำเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 คือ 1) พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2) เพิ่มขีดความสามารถครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานของวิชาชีพ และ 3) พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งคุณภาพ [11]

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดทิศทางการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรีเขต 2 เพราะเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและปรากฏการณ์ในปัจจุบัน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้กำหนดพันธกิจในแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานในการที่จะพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งคุณภาพและเพื่อให้ผู้รับบริการสามารถเชื่อมั่นได้ว่าสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการ ทักษะทางด้านอาชีพ มีความรู้ความสามารถ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ครบถ้วน เป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข และต่อยอดไปยังการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นพลโลกที่เปี่ยมไปด้วยความสมบูรณ์ทั้งสติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม และเพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมพร้อมผู้บริหารโรงเรียนให้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพิ่มมากขึ้น เพื่อนำทักษะทางด้านความเป็นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มาใช้ในการบริหารและยกระดับสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวนโรงเรียน 113 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 62 แห่ง ขนาดกลาง 48 แห่ง และขนาดใหญ่ 3 แห่ง จำนวนครูทั้งหมด 938 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 จำนวน 254 คน ซึ่งได้มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน [12] โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลากเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ถึง 1.00 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยค่าความเชื่อมั่นของการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา .95 และค่าความเชื่อมั่นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) และสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบวิธีการคัดเลือกเข้า (Multiple Regression Analysis- Enter Method)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28, SD = .58$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.31, SD = .58$) ด้านการปรับเปลี่ยนองค์การ ($\bar{X} = 4.30, SD = .64$) ด้านการเพิ่มอำนาจแก่บุคคลและด้านการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 4.27, SD = .64$) และด้านการจัดการความรู้ ($\bar{X} = 4.26, SD = .63$)

2. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24, SD = .58$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.28, SD = .61$) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.25, SD = .60$) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.25, SD = .62$) การกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.21, SD = .65$) และการคิดเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.21, SD = .66$)

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับสูง ($r = .900$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4) ($r = .879$) มีความสัมพันธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_5) ($r = .861$) ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_2) ($r = .857$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X_3) ($r = .843$) และด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ (X_1) ($r = .753$) ตามลำดับ

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ร่วมกันส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 81.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X_4) ($\beta = .340$) ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ (X_2) ($\beta = .248$) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X_5) ($\beta = .168$) และการกำหนดกลยุทธ์ (X_3) ($\beta = .128$) ตามลำดับผลการวิจัยสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .461 + .325(X_1) + .240(X_2) + .157(X_3) + .114(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = .340(Z_{X_1}) + .248(Z_{X_2}) + .168(Z_{X_3}) + .128(Z_{X_4})$$

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ พลวัตแห่งการเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนองค์การ การเพิ่มอำนาจแก่บุคคลและการใช้เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน และการจัดการความรู้ จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า พลวัตแห่งการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเพราะสถานศึกษามุ่งพัฒนาให้องค์การของตนเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ จึงได้มีการจัดบรรยากาศในองค์การให้เอื้อต่อบุคลากรในองค์การให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันทั้งองค์การ ประกอบกับบุคลากรจะต้องมีการพัฒนาทักษะในการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในองค์การ มีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นไปที่เป้าหมายขององค์การ และมีการทำงานอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศุภรชชตรา แสนวา [13] มีแนวคิดว่า องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นองค์การที่มุ่งเน้นการกระตุ้น เร่งเร้าและจูงใจให้บุคลากรทุกคนในองค์การมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาทำให้องค์การมีความรู้ของบุคลากรเป็นทุนและสามารถนำความเชี่ยวชาญที่มีอยู่ในองค์การมาใช้ได้อย่างเห็นผล ร่วมกับการเอื้ออำนาจให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อขยายศักยภาพของตนเอง ทีมงาน และองค์การให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายขององค์การ ซึ่งเมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ จึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษาของตน ได้แสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง รวมถึงผู้บริหารเองที่มีการพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ หมอนทอง [14] ได้ศึกษาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ เปรียบเทียบความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ โดยใช้กรอบแนวคิดความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เชิงระบบของมาร์ควอดต์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ พลวัตการเรียนรู้ การปฏิรูปองค์การ การเอื้ออำนาจให้แก่บุคคลการจัดการจัดการความรู้ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ บุคลากรมีความคิดเห็นต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับส่งเสริมบุคลากรได้แสวงหาความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิ สมทบ. [14] ศึกษาระดับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาและศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านความรู้ ด้านบุคคลด้านองค์การ ด้านการเรียนรู้ และด้านเทคโนโลยี

2. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางการศึกษาเชิงกลยุทธ์ การกำหนดกลยุทธ์ และการคิดเชิงกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถดำเนินการแปลงกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเกิดผล ตามนโยบายการดำเนินการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่ ผู้บริหารศึกษาจึงดำเนินการตามนโยบายอย่างเคร่งครัด ซึ่งผลจากการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับรู้ว่าผู้บริหารมีกระบวนการดำเนินงานที่จริงจัง เห็นได้จากผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการปฏิบัติงานและมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดที่นำความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กรคุณสมบัตินี้สำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จตามขั้นตอนและใช้ความคิดเชิงกลยุทธ์ในการสร้างสรรค์การเปลี่ยนแปลงองค์กรให้อยู่รอดปลอดภัยจากสิ่งต่างๆ ที่มากระทบเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ตั้งใจไว้ มีมุมมองระยะยาวและสร้างความยืดหยุ่นให้องค์กรบรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ ศรีกระโทก [15] ได้ศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก งานวิจัยของณัฐชาญประเสริฐ [16] ได้ศึกษาแนวทางการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากกว่าการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งที่การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในลำดับที่สี่ซึ่งเกือบลำดับสุดท้ายของพฤติกรรม ทั้งนี้อาจเป็นขั้นตอนที่คณะครูได้รับรู้และเห็นถึงพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนิรัญ พุทธิเสน [17] ทำการวิจัยเรื่ององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 3 พบว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองจากการกำหนดทิศทางขององค์กร และการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

3. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และการคิดเชิงกลยุทธ์ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้นำได้มีการนำเอากลยุทธ์ที่วางไว้ลงไปปฏิบัติ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติงานต่างๆ ตามโครงการที่ได้วางกลยุทธ์ไว้ ผู้บริหารได้มีการลงไปติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการทำงาน เมื่อเกิดปัญหา ก็ได้ให้การช่วยเหลือแก้ไข นอกจากนี้ ผู้บริหารยังได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษามุ่งไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงแผนกลยุทธ์ที่ได้จัดทำขึ้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติมีความยากมากกว่าการทำกลยุทธ์ เพราะการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายหลายกิจกรรม

ผู้บริหารจะต้องมีลักษณะความเป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับบุคลากรได้ดี จึงจะทำให้แผนกลยุทธ์นำไปสู่การปฏิบัติ บรรลุผลสำเร็จตามแผนที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ นาถิตา เจริญสุข [18] ได้ทำการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษากับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในแต่ละด้านโดยรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันอยู่ระหว่าง .515-.786 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การนำกลยุทธ์ของสถานศึกษาไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานของสถานศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เท่ากับ .786

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และการกำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับโดยตัวแปรทั้ง 4 ตัว ร่วมกันส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ร้อยละ 81.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้กำหนดให้การบริหารงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้นำเอานโยบายดังกล่าว มากำหนดเป็นนโยบาย พันธกิจของโรงเรียน ซึ่งผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้นำที่ต้องมีวิสัยทัศน์ รู้จักการวิเคราะห์สถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา และนำเป้าหมายที่ตั้งไว้ลงการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับสมชาย เทพแสง [19] ได้อธิบายว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการนำกลยุทธ์ที่ได้มาแปลงสู่แผนปฏิบัติการ โดยการสร้างแผนที่กลยุทธ์ หรือแผนกลยุทธ์หลักโดยเน้นการกระจายสู่ระดับแผนงานและโครงการ เมื่อผู้บริหารนำเอากลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอันเกิดจากการกระบวนกรดำเนินงานที่เกิดจากตัวผู้บริหาร บุคลากรในสถานศึกษาจึงได้ดำเนินงานไปตามกลยุทธ์ที่ได้วางไว้ ทำให้การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ สอดคล้องกับ แนวความคิดของเมธี จันทโร [20] ได้ทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาพบว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ผู้นำที่ดี คือ ผู้ที่สามารถดึงศักยภาพและทำให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม ขณะเดียวกัน ผู้นำที่ดีต้องรับผิดชอบในการนำองค์การไปสู่ทิศทางที่กำหนดไว้โดยการใช่วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ที่วางไว้ ผู้นำที่ดีต้องแปลงวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นพันธกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และ กลยุทธ์ เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรใช้ปฏิบัติในการนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ พิชาภพ พันธุ์แห [21] นอกจากนั้น ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีความสัมพันธ์แต่ไม่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 1 ด้าน คือ การคิดเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นในลักษณะนี้อาจเนื่องจาก ตัวแปรด้านนี้ เป็นกระบวนการคิดหรือชุดความคิด ที่เหมือนเป็นนามธรรม เป็นความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล การคิดเป็นการปรุงแต่งขั้นสูงที่เกิดขึ้นจากการกำหนดรู้ การคิดเชิงกลยุทธ์ เป็นการคิดในภาพองค์รวมเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อกำหนดเป้าหมายและทิศทางในอนาคต ซึ่งลักษณะการคิดเชิงกลยุทธ์นี้เป็นลักษณะและความสามารถเฉพาะตัวของผู้บริหารแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับ จอร์นสัน และสโควร์ [22] ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนา พบว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นผู้ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยข้อมูลในการออกแบบองค์การผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์การวางแผนกลยุทธ์นอกจากนี้กลยุทธ์ที่จัดหามาเป็นรูปแบบที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์ส่วนบุคคลและการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรเป็นผลกระทบจากความเป็นมาขององค์กรและวัฒนธรรมขององค์กรในอดีต ดังนั้น บทบาทด้าน

ความคิดที่เพิ่มเติมอย่างเด่นชัดของผู้นำกลยุทธ์ คือ การมีวิสัยทัศน์พันธกิจ จุดประสงค์ที่ชัดเจนอันนำไปสู่การกำหนดตัวอื่น ๆ ในองค์กรที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริงเพราะการมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวนี้ไปสู่ความสำเร็จของกลยุทธ์องค์กร ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองด้วยการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์การอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัดได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกัน และส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการศึกษาข้อมูลจากสถานศึกษาในเขตที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ควรจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการเพิ่มพูนภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ให้กับผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเพิ่มพูนทักษะด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้นำทักษะด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้จากกลุ่มตัวอย่างในระดับอื่น ๆ และเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในโอกาสต่อไป

2.2 ควรทำวิจัยรูปแบบอื่น เช่น วิจัยเชิงคุณภาพ การหาค่าประจักษ์อื่นที่ส่งผลต่อการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกในการนำไปเป็นส่วนประกอบในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในด้านการคิดเชิงกลยุทธ์ว่ามีกระบวนการใดหรือองค์ประกอบใดที่สามารถพัฒนาการคิดเชิงกลยุทธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ให้เป็นการคิดในระดับสูงและสามารถเกิดขึ้นได้กับผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- [2] Marquardt. (1996). *Building the Learning Organization: A Systems Approach to Quantum Improvement and Global success*. New York: McGraw-Hill.
- [3] สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *แนวทางการดำเนินงานโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานปีงบประมาณ พ.ศ.2560*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- [4] Marquardt, & Reynolds. (1994). *The Global Learning Organization*. New York: Irwin.
- [5] สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. (2557). *ภาวะความเป็นผู้นำ*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- [6] รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์.

- [7] วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎีและนันทาที่คนจะร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- [8] รวีวรรณ กลิ่นหอม. (2550). *การพัฒนาารูปแบบการวัดและเครื่องมือวัดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสายสามัญ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี. (การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น).
- [9] ภาคภูมิ ถกชนะเมธ. (2555). หน่วยที่ 9 แนวคิดและพัฒนาการขององค์การแห่งการเรียนรู้. ในเอกสารการสอนชุดวิชา *กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรมนุษย์และองค์การแห่งการเรียนรู้*, หน่วยที่ 9-15. หน้า 9-1-9-45. นนทบุรี: สาขาวิชาวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [10] เจษฎา นกน้อย. (2554). *แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [11] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2560). *รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2559*. ปทุมธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.
- [12] Krejcie, V. Robert; & Morgan, W. Daryle. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*. 30: 607-610. Retrieved November 5, 2017, from URL: https://home.kku.ac.th/sompong/guest_speaker/KrejcieandMorgan_article.pdf
- [13] ศุภรชตรา แสนวา; และ นันทิพย์ วิภาวิน. (2555). *องค์การแห่งการเรียนรู้และการแลกเปลี่ยน*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการความรู้*, หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [14] วลี สมทบ. (2558). *แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1*. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- [15] สุวิทย์ ศรีกระโทก. (2555, ตุลาคม – มกราคม). *ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อผลลัพธ์ทางการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. *วารสารศึกษาศาสตร์*. 23(1): 216-229.
- [16] ณัฐ ชาญประเสริฐ. (2555). *แนวทางการใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น*. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ คช.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- [17] รุ่งนิรันดร์ พุทธิเสน. (2557). *องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 3*. วิทยานิพนธ์ คช.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- [18] นาถิตา เจริญสุข. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์*. รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลการวิจัยระดับชาติและนานาชาติ. 6(3). 288-298.
- [19] สมชาย เทพแสง. (2554). *กลยุทธ์ของผู้นำการศึกษา*. ภาควิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [20] เมธี จันทโร. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา*. *วารสารวิทยบริการ*. 25(2): 111-118.
- [21] พิชาภพ พันธุ์แซ. (2554). *ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [22] Johnson, G. and Scholes. K. (2003). *Exploring Corporate Strategy, Texts and Cases*. 5 th ed.
HemelHempstead :Prelice Hall.